

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра менеджменту та економіки

«Фінанси, гроші та кредит» [Текст]: **Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни для студентів спеціальності 073 «Менеджмент»**. – Київ. – с.

Розробник: к.е.н., викладач кафедри менеджменту та економіки Приймак Н.

В.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ:

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

(цифри і назва навчальної дисципліни)

Укладач:
Кандидат економічних наук, викладач

Н. В. Приймак

Обговорено та схвалено на засіданні
кафедри менеджменту та економіки.

протокол № 9 від 24.09 2021 р.
Завідувач _____ Ю. Рєзніга

Київ – 2021

ПОНЯТТЯ ПРО САМОСТІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ

Навчальний план з теоретичного курсу "Фінанси, гроші та кредит" передбачає вивчення лекцій з теми програми курсу та проведення практичних занять. Але на лекції і практичні заняття відводиться дуже мало часу. В цих умовах, важливою формою навчального процесу є самостійна робота студента (СРС).

СРС – невід'ємна складова частина підготовки фахівців в НН інституті Європейська школа бізнесу Міжнародного європейського університету та є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами обов'язкових навчальних занять. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, їх поглиблення, набуття та удосконалення практичних навичок та умінь за відповідними спеціальністю та напрямком.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, визначається навчальним планом і становить не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу навчального процесу, відведеного для вивчення конкретного дисципліни.

Головною метою самостійної роботи студента є формування його пізнавальної активності, завоювання ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості студентів і т. д.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи кожного студента можуть значно відрізнятися між навчальними програмами, якщо це пікарило його і у нього появилося бажання у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійному вивченню студентами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах.

СРС охоплює: підготовку до аудиторних занять (лекції, семінарок, практичних, лабораторних тощо); виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до навчально-тематичних планів; підготовку до практики та виконання завдань, передбачених практикою; підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до курсових, модульних і комплексних контрольних робіт; підготовка до підручкової державної атестації, у тому числі й виконання випускної кваліфікаційної (дипломної, магістерської) роботи бакалавра, спеціаліста та магістра; роботу в студентських наукових групах, проблемних групах, семінарах тощо; участь у роботі факультативів, спеціалісарів, конкурсів, тощо; інші види діяльності, що ініціюються та здійснюються кафедрами.

УМОВИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Умови для самостійної роботи створюються ННІ Європейська школа бізнесу і його кафедрами відповідальними за конкретні напрями навчальної діяльності. Матеріально-технічне та інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи студентів вкотре: бібліотеку з комп'ютерним читальним залом, укомплектовану відповідно до чинних норм; комп'ютерний клас з можливістю роботи в Інтернеті; місця проходження практики (бази практики) відповідно до укладених договорів; Європейська школа бізнесу як аудиторія для самопідготовки, навчальну та навчально-методичну літературу, розроблену викладачами кафедр з урахуванням збільшення частки самостійної роботи студентів та інших матеріалів.

Кафедри та науково-дослідні лабораторії інституту мають право залучити студентів до участі в науково-дослідній діяльності відповідно до положень про ці підготовки.

Організаційні структури, в яких студенти здійснюють наукову діяльність (студентські наукові товариства, проблемні групи, гуртки, семінари тощо), створюються інститутом і його підрозділами з ініціативи студентів.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Організацію самостійної роботи студента здійснюють кафедри ННІ Європейська школа бізнесу. Збільшення частки самостійної роботи студентів і відповідне зниження аудиторного навантаження викладачів передбачає адекватне збільшення кількості академічних годин, що відводяться на контроль знань студентів (контроль самостійної роботи), поточні групові та індивідуальні консультації, індивідуальну роботу з ними, розробку науково-методичних і навчальних матеріалів.

Організація й контроль ходу і змісту навчальної самостійної роботи і її результатів здійснюються відповідно до графіків контролю самостійної роботи студентів, що розробляються і затверджуються кафедрами ННІ Європейська школа бізнесу.

З власної ініціативи кафедри можуть проводити студентські навчальні, наукові та науково-практичні заходи.

Організація самостійної роботи студента спрямовується на оволодіння вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- роботи з навчального, навчально-методичного, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- робота з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації;
- робота з ПЕОМ, користування Інтернетом;
- розв'язання практичних завдань.

ЗМІСТ І ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Самостійна навчальна та науково-дослідна робота як складова навчально-вивального процесу виконується студентами під керівництвом викладача, що здійснює аудиторну роботу в цій навчальній групі.

СРС повинна мати такі ознаки: бути виконаною особою студентом або студентською підгрупою (командою), де кожен її член самостійно виконує свою частину колективної роботи; являти собою закінчену розробку, де розкриваються і аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів; демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються; мати навчальну, наукову або практичну спрямованість і значимість; містити певні елементи новизни.

Види і зміст СРС з кожної спеціальності визначаються навчальною програмою з дисципліни. Час, що відводиться на СРС з кожної спеціальності, визначається навчальним планом.

Кафедри можуть розробляти, окрім навчальних програм з дисципліни інші методичні документи, які сприяють досягненню високої якості виконання СРС.

СРС в процесі вивчення навчальної дисципліни передає розв'язання практичних вправ (завдань), виконання письмових контрольних робіт.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинне враховувати специфіку цього роду діяльності студентів і викладачів й містити собі рекомендації для самостійної роботи студентів. Рекомендації із самостійного вивчення або повторення навчального матеріалу повинні містити в собі вказівки щодо терміну, обсягу, якості завершення матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, приклади оформлення самостійної письмової роботи тощо.

КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Результати СРС оцінюються викладачем відповідно курсу, а в окремих випадках створеною комісією з членів кафедри.

Форми контролю самостійної роботи обираються викладачем з таких варіантів:

- Індивідуальний або колективний проект, передбачений навчальною програмою з дисципліни або окремих модулів, що потребують формування практичних навичок і умінь студентів;
- поточний контроль на основі виконання практичних робіт;
- поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення, доповіді тощо;
- усна доповідь;
- Вирішення практичних задач;
- конспект, виконаний з теми, що вивчається самостійно;
- тестування, виконання письмового контрольної роботи;
- публікації в науковому, науково-популярному, навчальному виданні тощо за підсумками самостійної навчальної та науково-дослідної роботи.

Критерії оцінювання:

“Відмінно” – заслуговує студент, який успішно виконав контрольну роботу та під час захисту дас логічно побудовані, послідовні, обґрунтовані відповіді на поставлені питання, уміло використовує аналіз та вміло підбирає критерії для

порівняння загальнотеоретичних понять. Вільно володіє термінологією при характеристиці різноманітних понять, уміє виділити та оцінювати корінні проблеми в галузі.

“Добре” – заслуговує студент, який володіє повним обсягом знань відповідно до навчальної програми, але припускається помилок у відповіді; не завжди може аргументувати та експліцити висловлені ним думки та положення; має певні навички аналітичної діяльності, але не завжди може використати їх у відповіді; опрацював усі рекомендації джерел, але недостатньо оперує ними; використовує для відповіді положення тільки окремих наукових праць; припускається окремих несприятливих помилок при відповіді.

“Задовільно” – заслуговує студент, який виявив знання не менше 2/3 (70 %) навчального матеріалу, але має низький рівень навичок аналітичної роботи, не завжди може використати отриману інформацію при розгляді загальнотеоретичних проблем; виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності, але припускається помилок та неточностей у відповіді.

“Незадовільно” – виявляється студенту, який виявив істотні помилки у знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припускається принципових помилок у виконанні контрольних завдань і не може продовжити навчання без додаткових знань.

Таблиця 1. Таблиця відповідності шкали оцінювання контрольних робіт та задач студентів

Оцінка за шкалою ЕСТS	Визначення	Оцінка за національною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4
C	Добре – правильна робота з певною кількістю помилок	4
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю помилок	3
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	3
FX	Незадовільно – потрібно доопрацювати на перелачу	2
A, B, C, D, E	Зарховано	
FX	Не зарховано	

Приклад оформлення титульного аркуша контрольної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ
Кафедра менеджменту та економіки

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни "Фінанси, гроші та кредит"

Варіант № _____

Студента(-ки) _____ курсу _____ групи
ННІ Європейська школа бізнесу,
Спеціальність "Менеджмент"

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Перевірив: _____
(науковий ступінь, вчене звання, ініціали та прізвище викладача)

КИЇВ 2021

Приклад оформлення титульного аркуша реферату

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ
Кафедра менеджменту та економіки

НАЗВА ТЕМИ

(без слова "тема" і без напок. великим прифтоном)

Ессе виконав (-ла)

Студент (-ка) _____ курсу _____ групи
ННІ Європейська школа бізнесу,
Спеціальності "Менеджмент"

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Перевірив: _____
(науковий ступінь, вчене звання, ініціали та прізвище викладача)

Київ 2021

1. ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ:

Для закріплення матеріалу теоретичних знань і практичних навичок по дисципліні студентам пропонується виконати контрольну роботу.

Завдання виконується на аркушах формату А4 на комп'ютері або рукописно з дотриманням вимог нормоконтролю до оформлення матеріалу.

Вимоги нормоконтролю до оформлення матеріалу:

- робота повинна бути виконана технічно і літературно грамотно; надрукована на одній стороні листа формату А4; друкувати з інтервалом 1,5 шт.; розмір шрифту – 14;

- текст слід писати, дотримуючись наступних розмірів поля: верхнє і нижнє – 20 мм., лівє – 30 мм., правє – 15 мм.;

- всі лінії, букви, цифри і знаки повинні бути одного кольору (чорного);

- сторінки нумерують арабськими цифрами і проставляють в правому верхньому кутку:

- інструкції, таблиці слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці;

- назва таблиці або рисунка повинна бути короткою і відображати його зміст, і пишеться з великої букви. В кінці назви таблиці або рисунка крапка не ставиться.

Титульний аркуш включється в загальну нумерацію сторінок записки, але номер сторінки не проставляється.

При виконанні завдань варто дотримуватись наступних вимог:

- перед рішенням завдання необхідно привести його умову;

- рішення завдання варто супроводжувати необхідними формулами, розрахунками, короткими поясненнями;

- всі розрахунки показників виробляються з точністю від 0,01 до 0,1%;
- наприкінці роботи вказуються перелік використаної літератури, ставиться підпис студента та дата.

2. ТЕОРИТИЧНІ ПИТАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Історичне становлення фінансів.
2. Розвиток фінансів як наукової категорії.
3. Становлення та розвиток фінансової науки.
4. Історичні факти української фінансової думки.
5. Наукова фінансова думка в світовій сучасності.
6. Світова фінансова криза.
7. Вплив світової фінансової кризи на Україну.
8. Історичний розвиток податків
9. Досвід зарубіжних країн в податковій податкової системи
10. Податкова політика України.
11. Система оподаткування в Україні та шляхи її реформування.
12. Зарубіжний досвід у податковій бюджетній системі.
13. Бюджетний процес в Україні та проблеми його удосконалення.
14. Бюджетний дефіцит: сутність, класифікація та причини виникнення.

15. Основні джерела покриття бюджетного дефіциту.

16. Фінансовий менеджмент та необхідність його застосування на підприємствах.

17. Фінансові ресурси та фінансові резерви у фінансуванні відтворювальних процесів підприємств різних форм власності: економічна сутність, джерела формування та призначення.

18. Професійки та їх фінанси.

19. Історія виникнення векселя.

20. Похідні цінні папери та їх значення.

21. Українські фондові біржі.

22. Загучення іноземного капіталу в українську економіку: форми та методи.

23. Діяльність міжнародних фінансових інститутів.

24. Необхідність та сутність грошей.

25. Сучасні форми грошей.

26. Еволюція грошей та їх форма.

27. Значення грошей у завершеній моделі ринкового кругообігу.

28. Грошовий обіг та грошова система в Україні.

29. Головні ринки, що взаємоз'язуються з грошовим обігом.

30. Законодавче регулювання грошового обігу в Україні.

31. Грошова система економіки ринкового типу.

32. Процес створення грошової системи в Україні.

33. Формування попиту на гроші в сучасній вітчизняній економіці.

34. Формування пропозиції на гроші в сучасній вітчизняній економіці.

35. Фінансове посередництво на вітчизняному грошовому ринку.

36. Сутність поняття, цілі та види грошових реформ.

37. Міжнародний досвід проведення грошових реформ.

38. Особливості проведення грошових реформ в Україні.

39. Сучасна інфляція в Україні, її особливості та основні індикатори.

40. Кредитна система та її елементи. Особливості кредитної системи в Україні.

41. Дискусійні питання щодо визначення функцій кредиту.

42. Сучасні альтернативні методи кредитування в Україні та закордоном.

43. Концептуальні основи розвитку кредитних систем ЄС.

44. Концептуальні основи розвитку кредитних систем США.

45. Основні напрямки сучасної облікової політики НБУ.

46. Грошово-кредитна політика НБУ та особливості її здійснення в сучасних умовах.

47. Механізм управління державним боргом, який використовує Центральний банк.

48. Порівняльний аналіз організаційних форм та виконуваних функцій Центральних банків економічно розвинутих країн світу.

49. Особливості сучасних банківських послуг.

50. Стан та перспективи розвитку кредитних операцій комерційних банків України.

3. СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ

Завдання 1. На підставі наведених показників (табл. 1) визначте величину грошових агрегатів М₀, М₁, М₂, М₃.

Показник	Тис. грн.
Кошти на поточних рахунках	8380
Готівка в касах підприємств	164
Готівка на руках у населення	2193
Кошти на строкових депозитах	3527
Кошти на вкладях	2412
Кошти клієнтів за трансювними операціями	771
Готівка у касах банків	896

Завдання 2.

Показник	млн. грн.
Власний капітал	54
Отримані кредити від інших банків	22
Внески до запитання	98
Строкові внески	45

Норматив обов'язкового резервування по внескам до запитання становить 6%, а по строковим внескам 8%. Визначити, на яку суму зміниться обсяг кредитів, якщо 30% внесків до запитання буде переоформлено на строкові.

Завдання 3. У банку є депозит розміром 680000 грн. Норма обов'язкового резерву встановлена на рівні 7%.

Визначити, на яку суму цей депозит збільшить суму наданих позичок та на яку суму банк зможе виробити нових грошей?

Завдання 4. Розрахуйте швидкість обігу грошей, якщо номінальний обсяг виробництва дорівнює 3750 тис. грн., а грошова маса 549 тис. грн.

Завдання 5. Визначити кількість необхідних грошей в обігу, якщо звісно, що національний обсяг виробництва, що належить реалізації дорівнює 4846 тис. грн., а швидкість грошей в обігу 6.

Завдання 6. Сума цін на товари, які належать реалізації дорівнює 3240 тис. грн., сума продажів в кредит - 82 тис. грн., сума платежів, що погашаються шляхом взаємного зарахування боргів - 18 тис. грн., загальна сума платежів строк оплати, яких насутив - 67 тис. грн.. Швидкість обігу грошей дорівнює 7. Визначити кількість грошей необхідних в обігу.

Завдання 7. Швидкість обігу грошей 4 рази на рік, середній ціновий індекс складає 35%, вироблений продукт дорівнює 380 тис. грн. Визначити необхідну

кількість грошей для розміщення виробленого продукту.

Завдання 8. Розмір обов'язкових резервів дорівнює 0,25. Обсяг депозитів в 2 рази більше обсягу готівки. Розрахуйте грошовий мультиплікатор з урахуванням готівки.

Завдання 9. Чому дорівнює загальний приріст грошової маси, якщо обов'язковий розмір банківського резервування - 10%, первісне збільшення депозитів - 200000 грн.

Завдання 10. Обов'язкова резервна норма дорівнює 15%. Як зміниться пропозиція грошей, якщо банківська система надасть позик у розмірі 3000000 грн.

Завдання 11. Пропозиція грошей в країні становить 100 млн. грн. Номінальний валовий національний продукт 500 млн. грн. Як зміниться швидкість обігу грошей, якщо грошова пропозиція збільшиться у 2 рази.

Завдання 12. Обсяг грошової маси 150 тис. грн., коефіцієнт готівки 0,8, обсяг банківських резервів 40 тис. грн. Визначте розмір грошового мультиплікатора.

Завдання 13. Коефіцієнт депонування дорівнює 0,7. Норма резервування 20%. Визначте в скільки разів грошова маса перевищує грошову базу.

Завдання 14. Визначте в скільки разів грошова маса перевищує грошову базу, якщо норма обов'язкового резервування складає 25%.

Завдання 15. Пропозиція грошей в країні становить 400 млн. грн. Номінальний валовий національний продукт 900 млн. грн. Розрахуйте, як зміниться швидкість обігу грошей, якщо грошова пропозиція збільшиться у 1,5 разів.

Завдання 16. Обсяг готівки складає 280 тис. грн., коефіцієнт готівки 0,75, обсяг банківських резервів становить 80000 грн. Визначте розмір грошового мультиплікатора.

Завдання 17. Визначте частку в процентах кількості грошей, необхідних для обслуговування ВВП, якщо гроші для цього здійснюються у середньому 8 оборотів на рік.

Завдання 18. Швидкість обертання грошей в економіці складає 5, реальний дохід дорівнює 160 млрд. грн. од. рівень цін становить 1,1. Обчисліть величину трансакційного попиту на гроші.

Завдання 19. Швидкість обертання грошей в економіці становить 6, реальний дохід дорівнює 200 млрд. грн. од., рівень цін становить 1,25. Розрахуйте кембріджський коефіцієнт.

Завдання 20. Знайдіть значення грошового мультиплікатора (M), якщо співвідношення готівки в обігу і депозитів (25 млн. грн.), загальних банківською системою, можна визначити як 2:3, частка строкових депозитів у загальній масі загальних коштів становить 30%, інші кошти - 2 млн. грн., а величина надлишкових резервів комерційних банків - 3 млн. грн. Норма обов'язкового резервування визначена центральним банком у розмірі 25%.

Завдання 21. Надлишкові резерви банку становлять 150000 грн. Новий перспективний клієнт цього банку отримує позик у максимально можливо

розміри. Перша половина цієї позики надається у формі відкриття поточного рахунка, а друга – готівкою. Норма резервування становить 40%. Яким буде максимальне можливе збільшення пропозиції грошей за прошовим мультимплицатором?

Завдання 22. За відсутності інфляційних процесів реальна процентна ставка складає 24%.

1. Який розмір номінальної процентної ставки гарантує ту ж саму реальну процентну ставку при зростанні інфляції до 30%?

2. Чому позичальники можуть погодитися платити таку високу номінальну ставку?

Завдання 23. У таблиці наведені індекси цін по рокам:

Рокі	Індекси цін, %	Темп інфляції, %
2016	125,2	
2017	115,9	
2018	109,4	
2019	108,0	
2020	101,5	

1. Розрахувати темп інфляції для кожного року.

2. Визначити зміни реального доходу в процентів, якщо:

- а) номінальний дохід у 2017 р. порівняно з 2016 р. зріс на 12%;
- б) номінальний дохід у 2018 р. порівняно з 2017 р. зріс на 8%;
- в) номінальний дохід у 2019 р. порівняно з 2018 р. зріс на 5%;
- г) номінальний дохід у 2020 р. порівняно з 2019 р. зріс на 11,5%

Завдання 24. Припустимо, що надається кредит у 100 тис. грн. за майже нульового рівня інфляції. При цьому кредитор розраховує отримати 105 тис. грн. Але в економіці почався інфляційний процес і рівень інфляції становить 15%.

- а) Хто за цих умов буде мати вигоду, а хто понесе втрати?
- б) Охарактеризуйте ці втрати.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова)

1. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст] : навч. Посіб. /Д.І. Коваленко, В.В. Венгер – К.: "Центр учебной литературы", 2021. – 578 с.

2. Голлук В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібн. – К.: вид-во КІП. – 2017. – 340 с.

3. Фінанси підприємств. М.О. Данилюк, І.Г. Фадеева, Н.Я. Спасів, У.Я. Витвицька, І.М. Данилюк-Черник: Навчальний посібник завершення вченою радою ІФНТУНГ (протокол від 27.02.2017 р. № 02/572) – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. – 188 с.

4. Гроші та кредит [Текст] : підручник / Івчук П.Г. [та ін.] – Львів : Сорока Т.Б., 2016. – 410 с.

5. Онпшенко В.О. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підручник – К.: Центр учебной лит., 2016. – 600 с.

6. Оришпин Т. М. Фінанси: навч. посібн. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 332с.

7. Замкова Н. Д. Державні фінанси : [навч. посіб.] / Н. Д. Замкова, І. В. Гнидюк, Ю. А. Романовська; Київ нац. торг.-екон. ун-т, Вінниц. торг.-екон. ін-т. - Вінниця : Вид.-ред. від. ВТЕІ КНТЕУ, 2015. - 463 с.

8. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України: монографія / За ред. Т. І. Єфименко. – К.: ДІННУ «Акад. фін. управління», 2015. – 446 с.

9. Карлін М. І. Фінанси країн Європейського Союзу : навч. посіб. / М. І. Карлін. – К.: Знання, 2011. – 639 с.

7. Кремень О. І. Фінанси : навч. посіб. / О. І. Кремень, В. М. Кремень. – К.: Центр учебной литературы, 2012. – 412 с.

10. Каламан О. Б. Гроші. Фінанси. Кредит: навч. посіб. / О. Б. Каламан, Д. Ф. Харківський. - О.: Фенікс, 2013. - 281 с.

11. Сучасні фінансові ринки. Монографія / Лук'янов В. С. — К., 2013. – 479 с.

12. Гроші та кредит: підручник / [М. І. Савлук та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф., засл. діяча науки і техніки України М. І. Савлука ; Держ. вып. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Валерія Гетьмана" - 6-те вид., переробл. і допов. - К.: КНЕУ, 2011. - 590 с.

Допоміжна:

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

2. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 07.12.2000 № 2121-III

5. Закон України "Про Національний банк України" від 20.05.1999 № 679-ХІV.

6. Указ Президента України "Про грошову реформу в Україні" від 25.08.1996 № 762/96.

7. Закон України «Про пенсійне забезпечення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>

8. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу / <http://zakon2.rada.gov.ua>

9. Положення Національного банку України "Про порядок формування та

використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків", затверджене постановою Правління НБУ від 29.09.97 № 3243.

10. Інструкція Національного банку України "Про порядок регулювання діяльності банків в Україні", затверджена постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368.

11. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Положення про організацію готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період" 05.05.2018 № 51

12. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі" від 22.07.2014 № 435.

13. Постанова Правління Національного банку України "Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру" від 06.08.2014 № 464.

14. Постанова Правління Національного банку України "Про врегулювання ситуації на валютному ринку України" від 20.08.2014 № 515.

15. Постанова Правління Національного банку України "Про введення додаткових механізмів для стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України" від 29.08.2014 № 540.

16. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) шідруччя для студентів ВНЗ / В. О. Онщенко [та ін.] ; [за ред. В. О. Онщенко] ; Полтава: нац. техн. ун-т ім. Юрія Кодратюка. - Київ: Центр учбової літератури, 2016. - 599 с.

17. Венгер В.В. Фінанси : навч. посіб. / В.В. Венгер. – К.: ЦУД, 2009. – 432 с. Власюк Н.І., Медницька Т.В. Податкова система: навчальний посібник / Н.І. Власюк. – Львів: «Магнолія-2006», 2009. – 230 с.

18. Довгало В.І. Податкова система: навчальний посібник / В.І. Довгало, Ю.Ю. Дрмоленко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 360 с.

19. Карлін М.І. Державні фінанси України : навч. посіб. / М.І. Карлін. – К.: Знання, 2008. – 348 с.

20. Карлін М.І. Фінанси України та сусідніх держав : навч. посіб. / М.І. Карлін. – К.: Знання, 2007. – 589 с.

21. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова, В.В. Ковалевський. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: ЦУД, 2007. – 640 с.

22. Колесников О.В. Історія грошей та фінансів : навч. посіб. / О.В. Колесников, Д.І. Бойко, О.О. Кокочкіна. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ЦУД, 2008. – 140 с.

23. Теорія фінансів : підручник / За заг. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 576 с.

24. Фінанси підприємства: підручник / Л.О. Логоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Грешок та ін. – К.: Київ: нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 491 с.

25. Чада Н. Д. Бюджетна система України : навч. посіб. [Текст] / Н. Д. Чада, Л. В. Лазоренко. – К.: Знання, 2010. – 233 с.

26. Чвалюк А. М. Правові основи формування державного бюджету України. Монографія [Текст] / А. М. Чвалюк. – К.: КНТ, 2011. – 224 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>.
2. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>.
3. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ira.net>.
4. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.pl>.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.
6. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mifn.gov.ua>.
7. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
8. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.diss.gov.ua>.
9. Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovc.com.ua>.
10. Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.papavo.net>.
11. Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.ua>.
12. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.